

SUOMEN KANSAN VASTALAUSE

Julkaisemme täydellisesti uuden joukkoadressin, jonka kautta Suomen kansa tuo julki jyrkän vastalauseensa hallituksen politiikkaa vastaan, jolla se on loukannut ja loukkaa edelleen Suomen perustuslakia rikkoen *valan*, jonka kaikki tsaarit Aleksanteri I:sestä Nikolai II:seen asti ovat juhlallisesti vannoneet.

Tämä adressi on jätetty syyskuun 17 (30) pnä vuonna 1901 Suomen senaattiin tsaarille toimitettavaksi. Sen on allekirjoittanut 473.363 suomalaista, kumpaakin sukupuolta ja kaikista yhteiskuntakerroksista, s.o. melkein *puoli miljoonaa* kansalaista. Suomen koko väkiluku on 2¹/₂ miljoonaa, joten uusi adressi on todellakin *koko kansan ääni*.

Tässä on tuon adressin täydellinen teksti:

„Suurivaltaisin, Kaikkeinarmollisin Keisari ja Suuriruhtinas! Teidän Keisarillisen Majesteettinne päätös Suomenmaan asevelvollisuuslain muuttamisesta on kaikkialla tässä maassa herättänyt hämmästystä ja syvintä surua.

Ne määräykset, jotka Teidän Keisarillinen Majesteettinne tämän vuoden Heinäkuun 12 (Kesäkuun 29) pnä on vahvistanut asevelvollisuutta koskevana julistuskirjana ja lakina, loukkaavat perinpohjin Suuriruhtinaskunnan perustuslakeja sekä kallisarvoisia oikeuksia, joita Suomen kansalla ja yksityisillä kansalaisilla maassamme lakien nojalla on.

Perustuslain mukaan säännöksiä kansalaisten velvollisuuksista maan puolustusta varten ei voida antaa muuten kuin Valtiosäätyjen suostumuksella. Tämän mukaisesti on 1878 vuoden asevelvollisuuslaki syntynyt Keisari Aleksanteri II ja Valtiosäätyjen yhtäpitäväisen päätöksen kautta. Keisari Aleksanteri III hallitusaikana tehtiin eräitä muutoksia tähän lakiin, mutta ei koskaan ilman Valtiosäätyjen myötävaikutusta. Nyt sitä vastoin on ilman Valtiosäätyjen hyväksymistä selitetty, että 1878 vuoden laki lakkaa voimassa olemasta, ja sen

sijaan annetut uudet asetukset ovat kokonaan poikkeavia niistä päätöksistä, joita Valtiosäädyt tekivät ylimääräisillä valtiopäivillä vuonna 1899.

Jokaisen Suomen kansalaisen tärkeimpiä oikeuksia on oikeus elää ja toimia Suomen lakien turvissa. Nyt tämä oikeus riistetään tuhansilta ja taaskin tuhansilta Suomen kansalaisilta, uusi asevelvollisuusasetus kun määrää heitä palvelemaan venäläisessä sotaväessä. Ja asevelvollisuuden suorittaminen muuttuu kärsimykseksi niille maamme pojille, jotka pakotetaan joukkoihin, missä kieli, uskonto, tavat ja elämän laatu ovat heille vieraita.

Uudet asetukset hävittävät kokonaan vuotuisen kutsunnan laajuuden laillisen rajoituksen. Sitä paitsi niissä ei ensinkään tunnusteta Valtiosäätyjen perustuslaissa säädettyä oikeutta olla osallisina sotilastulo- ja menoarvion järjestämisessä.

Jopa nostoväkikin, vastoin 1878 vuoden laissa olevia perustuslain säännöksiä tehdään kokonaan sotaministeristön määräyksistä riippuvaksi.

Sellaisten säännöksien vaikutusta eivät lievennä ne huojennukset, joita julistuskirjan mukaan myönnetään toistaiseksi määräämättä jätetyn väliajan kuluessa, kun tarkoitus on, että kutsunnan väliaikaisen vähennyksen jälkeen seuraa rajoittamaton sotaväenotto venäläiseen sotapalvelukseen.

Suomen kansa ei ole pyytänyt mitään nykyisen sotilasarasituksensa huojennusta. Valtiosäädyt, jotka ovat ilmausuneet kansan ajatukset, ovat osottaneet sen alttiutta voimiensa mukaan lisäämään Suomeen apua valtakunnan puolustukseen, säilyttämällä Suomen sotaväen oikeudellisen aseman suomalaisena laitoksena.

Päinvastoin tätä käsketään uusissa asetuksissa, että Suomen sotaväki on suurimmaksi osaksi lakkautettava; että harvoin jälelle jääviin sotaväenosastoihin saa panna venäläisiä upseereja; että alitupseerienkin niissä täytyy osata venäjän kieltä, minkä kautta suomalaiset asevelvolliset, varsinkin talonpoikaiseen kansaan kuuluvat, suljetaan pois näistä paikoista; että nämä joukot ovat asetettavat venäläisten hallintoviranomaisten alaisiksi; sekä että ne rauhanaikanakin voidaan siirtää pois Suomesta.

Nämä määräykset, jotka eivät sisällä Suomen kansallisen sotaväen uudistusta, vaan tarkoittavat sen hävittämistä, ilmaisevat sellaista epäluuloa, johon Suomen kansa kohta vuosisadan kestäneessä yhteydessään Venäjän kanssa ei mitenkään ole aihetta antanut.

Uudessa sotilasasetuksessa on myöskin lauseparsia, jotka kieltävät sen, että Suomen kansalla on oma isänmaa ja että ne, jotka kuuluvat tähän maahan, ovat Suomen kansalaisia. Ne pyynnöt, jotka tässä tulevat näkyviin, ovat soveltumattomia Suomen kansan ehdottomaan oikeuteen yhteydessään Venäjän kanssa säilyttää sen valtiollisen aseman, joka vuonna 1809 on Suomenmaalle peruuttamattomasti vakuutettu.

Raskaita huolia on viime vuosina keräytynyt maallemme. Kerran toisensa perään on täytynyt kokea, että maamme perustuslakien säännöksiä on syrjäytetty, osaksi lainsäädäntötoiminnalla, osaksi asettamalla tärkeihin virkoihin venäläisiä miehiä. Hallintoa on johdettu sillä tavalla kuin jos sen tehtävänä olisi rauhan ja järjestyksen järkähtäminen, yleishyödyllisten pyrintöjen estäminen sekä vihamielisyysden aikaansaaminen venäläisten ja suomalaisten välille.

Raskain onnettomuus on kuitenkin se, joka on kohdannut maatamme uusien asevelvollisuutta koskevien asetusten kautta.

Valtiosäädyt ovat 27 p:nä Toukokuuta 1899 alamaissa vastauskirjelmässään seikkaperäisesti tehneet selkoa siitä järjestyksestä, jota Suomen perustuslain mukaan on noudatettava asevelvollisuuslakia säädettäessä, sekä siinä esiintuneet että, jos uusi asevelvollisuuslaki annetaan muussa järjestyksessä, sellaista lakia, jos se ulkonaisen pakon johdosta tulisikin noudatettavaksi, ei voitaisi tunnustaa oikeudenmukaiseksi, vaan esiintyisi pelkkänä mahtikäskynä Suomen kansalle.

Mitä Valtiosäädyt ovat näin lausuneet, on edelleenkin Suomen kansan oikeuskäsitys, jota ei voida millään mahtisanalla muuttaa.

Määräyksistä, jotka ovat vastoin maan lakia, on peljättävissä erittäin arveluttavia seurauksia. Virkamiehille ja viranomaisille syntyy tuskallisia velvollisuuksien ristiriitoja, kun omatunto vaatii heiltä olemaan sellaisia määräyksiä noudattamatta.

Ne joukot työhönkykeneviä yhteiskunnan jäseniä, jotka uhkavien muutoksien pelko jo ennen on ajanut maasta muuttamaan, tulevat vieläkin lisäätymään, jos nyt annetut asetukset käytäntöön pannaan.

Uudet asevelvollisuusasetukset ja muut toimenpiteet, jotka ovat suunnatut sitä oikeutta vastaan, mikä Suomen kansalla on omaan valtiolliseen ja kansalliseen olemassaoloon, eivät voi olla järkyttämättä luottamusta hallitsijan ja kansan välillä eikä aikaansaattamatta yhä yltävää tyytymättömyyttä, yleistä sortotilan ja epävarmuuden tunnetta sekä yhteiskunnalle ja yksityisille äärettömiä vaikeuksia maamme hyödyksi työskennellessä. Muita parannuskeinoja tätä vastaan ei ole, kuin se että mainittujen määräyksien sijaan saadaan Valtiosäädyt myötävaikutuksella syntyneet asevelvollisuuslaki ja että perustuslakeja muutenkin maamme hallituksessa täydellisesti vastaan otetaan.

Suomen kansa ei voi lakata erityisenä kansana olemasta. Yhteisten historiallisten vaiheiden, oikeuskäsityksen ja sivistystyön yhteenliittämänä on kansamme pysyvä uskollisena rakkaudessaan suomalaiseen isänmaahansa ja lainalaiseen vapauteensa eikä ole horjuva pyrkiessään arvokkaasti täyttämään sitä vaatimatonta sijaa kansakuntain joukossa, jonka Kaitseminen tälle kansalle on osoittanut.

Ja yhtä lujasti kuin me uskomme oikeutemme sekä kunnioitamme lakeja, jotka tukevat yhteiskuntaelämäämme, yhtä varmasti olemme vakuutetut, että Venäjän mahtivalle yhteydelle ei voi olla mitään vahinkoa siitä, jos Suomea hallitaan vuonna 1809 suunnattujen periaatteiden mukaisesti, niin että tämä maa voi tuntea itsensä onnelliseksi ja rauhalliseksi yhteydessään Venäjän kanssa.

Maamme kaikissa kunnissa ja kaikissa kansankerroksissa on tunnettu isänmaalliseksi velvollisuudeksi kääntyä Teidän Keisarillisen Majesteettinne puoleen totuudenmukaisella ja koristelemattomalla esityksellä asian tilasta. Olemme erityisesti huomauttaneet, että viimeksi annettuja asevelvollisuutta koskevia asetuksia, Suuriruhtinaskunnan juhlallisesti vahvistettujen perustuslain vastaisina, ei voida tunnustaa oikeudellisesti päteväksi laiksi. Lisäten, että itse asevelvollisuusrasitus sellaisenaan on vähemmän painava Suomen kansalle, kuin varmojen oikeusohjeiden ja laillisen turvallisuuden menettäminen tässä

tärkeässä asiassa, pyydämme alamaisimmasti, että Teidän Keisarillinen Majesteettinne suvaitsi armosta ottaa tässä esityksessä kosketellut asiat niin harkittaviksi kuin niiden vakava laatu vaatii.

Ollen j.n.e.”.

Meillä ei ole paljoakaan lisää sanottavaa tähän adressiin, joka tuo julki oikean kansan tuomion peruslakeja rikkovien venäläisten virkamiesten roikalle.

Palautamme mieliin „Suomen kysymystä” koskevat tärkeimmät asiakohdat.

Suomi on liitetty Venäjään v. 1809, Ruotsia vastaan käydyn sodan aikana. Haluten saada puolelleen suomalaiset, entiset Ruotsin kuninkaan alamaiset, Aleksanteri I päätti tunnustaa ja vahvistaa Suomen vanhan perustuslain. Tämän perustuslain mukaan ei voida säätää, muuttaa, selittää tai kumota mitään peruslakia *muuten kuin valtiopäivien, s.o. kaikkia säätyjä edustavan kokouksen suostumuksella*. Ja Aleksanteri I useissa manifesteissa „juhlallisesti” varmisti „*lupauksen säilyttää pyhästi voimassa maan erikoinen perustuslaki*”.

Tämän valalla vannotun lupauksen ovat sen jälkeen varmistaneet kaikki Venäjän hallitsijat, siinä luvussa myöskin Nikolai II lokakuun 25 (marraskuun 6) päivän manifestilla vuodelta 1894: „...lupaten säilyttää ne (peruslait) voimassa ja vaikuttamassa koskemattomina ja muuttamattomina”.

Ja nyt ei ole kulunut vielä viittäkään vuotta, kun Venäjän tsaari on osoittautunut *valansa rikkojaksi*. Sen jälkeen, kun itsensä myynyt ja matelevainen lehdistö oli pitkän aikaa sättinyt Suomea, annettiin vuoden 1899 helmikuun 3 (15) päivän „manifesti”, joka säati uuden järjestyksen: *ilman valtiopäivien suostumusta* voidaan säätää lakeja, „jos ne koskevat yleisvaltakunnallisia tarpeita tai ovat yhteydessä valtakunnan lainsäädäntöön”.

Se oli huutavaa perustuslain loukkaamista, se oli suoranainen *valtiokaappaus*, sillä jokaisesta laistahan voidaan sanoa, että se koskee yleisvaltakunnallisia tarpeita!

Ja tämä valtiokaappaus suoritettiin *väkivaltaisesti*: kenraalikuvernööri Bobrikov uhkasi miehittää Suomen sotaväellä, jos senaatti kieltäytyy julkaisemasta manifestia. Suomeen majoitetulle venäläiselle sotaväelle oli jo (itsensä venäläisten upseerien kertoman mukaan) jaettu käsiin kovat panokset, hevoset seisoivat satuloituina j.n.e.

Ensimmäistä väkivallantekoa seurasi lukematon määrä muita: suomalaisia sanomalehtiä lakkautettiin yksi toisensa jälkeen, kokoontumisvapaus kumottiin, Suomeen lähetettiin tukuttain venäläisiä vakoilijoita ja mitä katalimpia provokaattoreita, jotka yllyttivät kapinaan, j.n.e., j.n.e. Ja vihdoin *ilman valtiopäivien suostumusta* säädettiin kesäkuun 29 (heinäkuun 12) päivän asevelvollisuuslaki, jota on riittävän tarkasti käsitelty adressissa.

Niin helmikuun 3 päivän manifesti vuodelta 1899 kuin myöskin kesäkuun 29 päivän laki vuodelta 1901 *ovat laittomia*, ne ovat valapaton ja tsaarihallitukseksi nimitetyn bashibozukkiroikan harjoittamaa väkivaltaa. Kahden ja puolen miljoonan suomalaisen ei tietenkään ole ajattelemistakaan kapinaa, mutta kaikkien meidän, venäläisten kansalaisten, on ajateltava sitä häpeää, mikä päällemme lankeaa. Me olemme yhä vielä siinä määrin orjia, että meitä käytetään muiden heimojen orjuuttamiseen. Me siedämme yhä maassamme sellaista hallitusta, joka ei ainoastaan tukahduta pyövelin julmuudella jokaista vapauspyrkimystä Venäjällä, vaan sitä paitsi käyttää venäläistä sotaväkeä käydäkseen väkivaltaisesti toistenkin vapauden kimppuun!

„Iskra” № 11,
marraskuun 20 pnä 1901

Julkaistaan „Iskra” lehdessä
tekstin mukaan

